

PROTOKOLL
fra
møtet i Omsetningsrådets arbeidsutvalg
mandag 24. september kl. 10:00
(Møte nr. 10 2007)

Møtet ble satt kl. 10:00

Til stede: Ottar Befring (leder), Steinar Hauge, Harald Mork, Per Anton Nesjan
(for Knut Sjøvold) og Bjarne Undheim

Fra SLF: Per Gunnar Skorge, Håvard Mjelde, Nina Strømnes Rodem, Tor Tokle
Brobakke, Hilde-Kari Skarstein, Marit Johanne Birkeland, Kari
Rasmussen Theting, Astrid Røhmen Langaas, Ragnhild Haugen,
Øyvind Breen og Anne Bakke

Lederen fastslo at møtet kunne gjøre vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden godkjennes uten merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokollen fra møtet i Arbeidsutvalget 18. juni og 20. august 2007 godkjennes.

Innhold:

1. Dagsorden	s. 1
2. Godkjenning av protokoll nr. 8 - 18. juni og nr. 9 – 20. august 2007	s. 1
3. Kjøtt – Orientering om markedssituasjonen for kjøtt og egg	s. 3
4. Kjøtt – Oppgave over markedsregulering og fryselagring 1. halvår 2007	s. 6
5. Kjøtt – Oppgave over eksport og fryselagring 1. halvår 2007	s. 8
6. Kjøtt – Søknad om midler til å øke oppslutningen rundt In-gris web	s. 10
7. Kjøtt – Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget over jordbruksavtalen til reguleringsanlegg i Granvin	s.13
8. Melk – Bortfall av etterregning og konsekvenser for markedsregulering av melk – En orientering	s. 18
9. Melk – Reguleringseksport av hvitost 1. halvår 2007	s. 20
10. Melk – Prisedskrivning av smørølje til margarinindustrien 1. halvår 2007	s. 23
11. Melk – Satsfastsettelse for transport av melk til reguleringsprodukter	s. 25
12. Melk – Reguleringseksport av smør 1. halvår 2007	s. 29
13. Melk – Korreksjon av utbetalt beløp til nedskrivning av kasein 2. halvår 06	s. 32
14. Melk – Satser for prisedskrivning av kasein 1. halvår 2007	s. 36
15. Grønt – Reguleringslagring av epler sesongen 2007	s. 39
16. Omsetningsrådets regelverk	s. 41
17. Melk - Søknad om dekning av kostnader til prosjekt	s. 48
18. Korn – Prinsipper for beregning av kostnader 2007/2008	s. 52

Sak nr.: 3	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Orientering om markedssituasjonen for kjøtt og egg	Saks nr. (DL): 200403416- /514.40

Beskrivelse: Orientering om markedssituasjonen for kjøtt og egg.

Hjemmel: FOR 1996-03-14 nr. 1477 Forskrift om markedsregulering av norskprodusert kjøtt.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Saken tas til orientering.](#)

Orientering om markedssituasjonen for kjøtt og egg pr. uke 33 2007

Hittil i år 2007 har kjøttmarkedet vært preget av svært stor etterspørsel etter både storfe, gris, lam og egg. Det enkelte marked omtales lenger ned.

Storfe

De mer langsiktige trendene for storfe er uforandret i forhold til tidligere. Selv om det er en jevn økning i antall ammekyr, er ikke denne økningen stor nok til å dekke opp for nedgangen i mjølkekutallet. På grunn av stort inngående lager i 2007 ble etterspørselen på starten av året i stor grad dekket av norskprodusert vare. Reguleringslageret ble tomt i mai, og siden påske har det vært gjennomført flere perioder med administrativ tollnedsettelse for å dekke etterspørselen. Det anslås at det er importert 3 550 tonn storfe under administrative tollnedsettelse til og med juli. Ettersom markeddekningen for storfe tilsier fortsatt underskudd samt at reguleringslageret er tomt, har Statens landbruksforvaltning videreført de administrative tollnedsettelsene til og med 30. september 2007.

Etterspørselen har vært stor og pr. uke 33 har vi en indeks på engrossalget på + 8 % i forhold til 2006. Tilførslene viser en nedgang på 3 %.

Med bakgrunn i at prisuttaket i avtaleår 06/07 ble 15 øre over målpris, legges det opp til et avvik på 15 øre i forhold til gjeldende målpris i inneværende avtaleår.

Sau/lam

Ved inngangen til år 2007 fantes det kun 522 tonn med sau og lam totalt på reguleringslager. Dette er lavere beholdning enn vi noen gang har opplevd tidligere. Det ble administrert tollnedsettelse i en periode før påske og det anslås at det ble importert om lag 1 850 tonn. Det kan bli utfordrende å dekke etterspørselen etter ferske lam i sesongen, og det ventes at lageret ved utgangen av året blir lite.

Tilførslene pr. uke 33 ligger 2 % under fjoråret, mens engrossalget har en vekst på hele 14 %. Veksten i engrossalget har kommet via økt import. Det legges opp til uttak av gjeldende målpris i inneværende avtaleår.

Gris

Det har vært en stor økning i etterspørselen på gris i 2007. Etter lengre perioder med overskudd har det vært underdekning av norsk gris hele året – med unntak av enkeltuker.

Reguleringslageret gikk tomt i mai og det har vært gjennomført flere perioder med administrative tollnedsettelse. Til og med juli anslås det at det er importert om lag 1 100 tonn med gris under administrativ tollnedsettelse. Som for storfe tilsier markeddekningen for gris også fortsatt underskudd, og Statens landbruksforvaltning har videreført tollnedsettelsene for gris til og med 30. september 2007.

Økt import har bidratt til en økning i engrossalget på hele 8 %. Tilførslene ligger så langt i år 3 % lavere enn i 2006.

Det legges opp til uttak av gjeldende målpris i inneværende avtaleår.

Egg

Salget av egg har økt med ca. 5 % hittil i år i forhold til samme periode i 2006. Underskuddet er dekket opp med import. Det er fortsatt ventet underdekning av egg framover, og import til Norturas eggproduktfabrikk. Samlet for 2007 er det prognosert en underdekning på ca. 2 400 tonn. Det betyr at import må dekke ca. 5 % av salget. Det er administrativ tollnedsettelse fra 30. juli til 28. september.

Det legges opp til uttak av målpris for inneværende avtaleår.

Sak nr.: 4	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Markedsregulering kjøtt - Oppgave over markedsregulering og fryselagring 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200703457- /514.42

Beskrivelse: Nortura BA ber i brev av 29.08.2007 om godkjenning av oppgave over markedsregulering og fryselagring for 1. halvår 2007.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor, jf. brev av 16.08.2007.

Hjemmel: Forskrift 14. mars 1996 nr. 1477 om markedsregulering av norskprodusert kjøtt § 5 og § 6.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

- Vedtak:
1. Oppgave over markedsregulering og fryselagring for 1. halvår 2007 godkjennes, og kr 24 803 226 utbetales til Nortura BA fra fondet for omsetningsavgift på kjøtt.
 2. Behandling av krav om pristap for 2005 utsettes.

Markedsregulering kjøtt - Oppgave over markedsregulering og fryselaagring 1. halvår 2007

Nortura BA ber i brev av 29.08.2007 om godkjenning av oppgave over kostnadene knyttet til markedsregulering og fryselaagring for 1. halvår 2007. Det blir samtidig bedt om at beløpet dekkes etter gjeldende retningslinjer. Oppgaven er revisorbekreftet i brev av 16.08.2007.

Oppgaven over markedsregulering og fryselaagring viser kostnader på totalt kr 28 897 769 for 1. halvår 2007. Omsetningsrådet fastsatte i møte 18.06.2007 satser for markedsregulering kjøtt for kalenderåret 2007. Satsene som er benyttet i oppgaven er i samsvar med fastsatte satser.

Den største posten i oppgaven går på gitte rabatter og reklamasjoner. Det ble solgt 1 330 896 kg storfekjøtt med en partirabatt på kr 7 587 022. Bakgrunnen for partisalget var et betydelig overskudd av storfe som oppstod høsten 2005. Ved inngangen til 2006 lå det reguleringslagret 3 700 tonn med storfe. Eksportkvoten ble fullt utnyttet i 2006, og på grunn av e-colisaken var det ikke mulig å selge mye av det resterende kvantumet på det norske markedet. Dette førte til at det ved inngangen til 2007 fortsatt var 2 700 tonn på lager, og hvorav en vesentlig del av kvantumet var fra høsten 2005. For å unngå å bli sittende med et betydelig kvantum som i verste fall måtte destrueres, avklarte markedsregulator en partipris med flere aktører i bransjen. Dette gjorde det mulig å få solgt vesentlige deler av kvantumet i det norske markedet. I tillegg har det vært reklamasjon på 8 565 kg til et tap på kr 168 475.

Totalt har Nortura hatt kostnader knyttet til markedsregulering og fryselaagring for første halvår 2007 på kr 24 803 226. I tillegg er det i oppgaven tatt med et udokumentert pristap fra 2005 på kroner 4 094 543. Dette pristapet ble på grunn av feil informasjon fra markedsregulator ikke lagt fram for godkjenning i Omsetningsrådet 15.03.2006. Statens landbruksforvaltning ønsker å vurdere dette udokumenterte pristapet på prinsipielt grunnlag, og vi vil derfor behandle pristapet for 2005 som en egen sak ved neste AU-møte.

Tabellen under viser en oversikt over kostnadene (i mill.kr.) til markedsregulering og fryselaagring i perioden 2004 – 2007. Oversikten viser at de totale kostnadene til markedsreguleringen er på nivå med 2006, men at kostnadene knyttet til innfrysing og fryselaagring er lavere for 1. halvår 2007 enn tidligere år. Posten gitte rabatter og reklamasjoner er betydelig høyere sammenliknet med tidligere år.

	Innfrysing inkl svinn	Fryse- laagring inkl renter	Oms.godtgj. til slakteriene	Frakter	Renter av øvrige kapital- utlegg	Pallehold	Gitte rabatter og reklamasjoner	Pristap	Total
2004 1. h	7,25	10,29	1,32	3,64	-0,06	0,26	3,46	19,55	45,70
2004 2. h	17,10	9,13	1,24	7,15	0,13	0,25	0,02	6,29	41,30
2005 1. h	2,04	8,51	2,16	4,82	0,24	0,26	0,83	-0,66	18,19
2005 2. h	19,83	6,06	0,61	6,94	-0,09	0,26	0,36	22,03	56,01
2006 1. h	9,56	13,35	0,77	4,15	0,32	0,32	0,00		28,46
2006 2. h	9,31	10,53	1,18	6,32	0,29	0,32	0,09	-3,75	24,27
2007 1. h	1,53	5,93	1,94	7,14	0,04	0,47	7,76		24,80

Sak nr.: 5	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Markedsregulering kjøtt - Oppgave over eksport og frysefradrag 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200703455- /514.42

Beskrivelse: Nortura BA ber i brev av 29.08.2007 om godkjenning av oppgave over eksport og frysefradrag for 1. halvår 2007.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor jfr. brev av 16.08.2007.

Hjemmel: Forskrift av 14. mars 1996 nr. 1477 om markedsregulering av norskprodusert kjøtt § 9.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgave over eksport og frysefradrag for 1. halvår 2007 godkjennes, og kr 31 092 952 utbetales til Nortura BA fra fondet for omsetningsavgiften på kjøtt.](#)

Markedsregulering kjøtt - Oppgave over eksport og frysefradrag 1. halvår 2007

Nortura BA har med brev av 29.08.2007 oversendt regnskap over markedsreguleringseksport og frysefradrag for 1. halvår 2007. I brevet bes det om at oppgaven godkjennes og at utlegg på kroner 31 092 952 dekkes etter gjeldende regler. Oppgaven er revisorbekreftet i brev av 16.08.2007.

I 1. halvår 2007 ble det eksportert 416 tonn kjøtt til Russland. Volumet fordelte seg med 222 tonn svin og 194 tonn storfe. Eksportkvotene innenfor WTO er henholdsvis 3 791,2 tonn eller kr 86,7 mill. og 1 497,2 tonn eller kr 35 mill. Gjennomsnittlig salgspris på svin varierte mellom kr 6,67 og 8,16 kr per kg. På storfe varierte prisen mellom 7,49 og 7,95 kr pr kg. De totale eksportkostnadene beløpte seg til kr 10 127 549.

Oppgaven viser at frysefradraget på svin har ligget over 15 % av engrospris. I henhold til forskrift om markedsregulering av norskprodusert kjøtt er frysefradraget for svin begrenset til 15 % av engrospris. Anvendelse av frysefradrag høyere enn 15 % forutsettes forhåndsgodkjent fra Omsetningsrådets arbeidsutvalg (AU). Høyere frysefradrag ble godkjent i møte i AU 24.01.2007 med følgende vedtak: ”Frysefradraget på svin og purke kan i 2007 settes inntil kr 4 per kg.”

Frysefradraget i perioden beløpte seg til kr 20 965 403. Fradraget fordelte seg på storfe med kr 14 910 704,58 (2 485 tonn) og på gris med kr 6 054 698,52 (1 532 tonn).

Sak nr.: 6	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i> <i>OR: 16.10.2007</i>	Tittel: Søknad om midler til å øke oppslutningen rundt In-gris web	Saks nr. (DL): 200703388- /514.40

Beskrivelse: Animalia søker i brev av 27.08.2007 om tilleggsbevilgning på 1,5 millioner kroner for å øke deltakelsen i In-Gris web. Formålet med å øke deltakelsen er å bedre prognosegrunnlaget og dermed forbedre reguleringspraksisen for gris. Det er enighet i bransjen om behovet for tiltaket.

Hjemmel: Forskrift av 25. september 1991 nr 1081 om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:](#)

[Animalia kan i 2007 og 2008 bruke inntil kr 1 500 000 av fondet for omsetningsavgift på kjøtt til tiltak for å øke deltakelsen i In-Gris web.](#)

Søknad om midler til å øke oppslutningen rundt In-gris web

Animalia søker i brev av 27.08.2007 om en tilleggsbevilgning på kr 1 500 000 for å øke deltakelsen i In-gris web.

In-Gris web er et omfattende husdyrkontrollsystem som ble lansert i begynnelsen av 2007. Systemet, som er for alle griseprodusenter i Norge, ble utviklet til primært to formål;

- 1) å være et verktøy for å gi bonden bedre oversikt og styring av produksjonen og dermed grunnlag for bedre produksjonsresultat
- 2) å være et viktig element i avlsarbeidet.

In-Gris web gir tilgang til data som kan være et vesentlig bidrag for å øke sikkerheten i prognosering av produksjonskvantum, og Animalia viser til at dette gir In-Gris web en viktig tilleggsverdi. En forutsetning for å kunne bruke In-Gris web i prognoseringen er økt medlemstall, samt hyppigere og riktig innrapportering av dataene.

Nortura har i sin tiltaksplan for å bedre framtidig reguleringspraksis slått fast at det skal satses på å øke deltakelsen i In-Gris web for å få en bedre oversikt over gris i produksjon. I dag er 845 av totalt 1 770 smågrisprodusenter medlemmer i In-Gris, og av disse er 230 med i In-Gris web. I 2006 var det kun 524 av 825 In-Gris smågrisprodusenter som sendte inn tilstrekkelig data til sentralt register til å kunne være med i årsstatistikken. Med In-Gris web registreres dataene direkte i sentralt register slik at ekstrajobben med innsending faller bort.

I løpet av de neste 2 årene er det satt som mål at:

- 1) 90 % av smågrisprodusentene skal være medlemmer i In-Gris web eller andre registreringssystemer med innsending av data til sentralt register.
- 2) Alle medlemmene skal registrere data regelmessig og så ofte som det kreves til prognoseformål.

Arbeidet med å nå målene nevnt over er tenkt organisert som et prosjekt med en prosjektgruppe bestående av Animalia, Norsvin, Nortura og KLF, en referansegruppe med produsenter og rådgivere og med fagstyret som styringsgruppe. Målgruppe er griseprodusenter (primært de som har purker), rådgivere på slakteriene som ambassadører og videreformidlere, samt myndigheter, bransje og organisasjoner. For å nå målene har Animalia utarbeidet utkast til markedsplan og aktiviteter, samt budsjettert kostnadene som dette vil føre med seg. Forslaget er behandlet og støttet av fagstyret den 14. juni.

I henhold til markedsplan skal prosjektet gjennomføres i tre trinn:

- 1) Situasjonsanalyse av nåsituasjonen.
- 2) Status for dagens produkt
- 3) Kommunikasjon, distribusjon og tilgjengelighet

Kostnadene til prosjektet er estimert som følger:

- *Kommunikasjon og opplæringstiltak: 580 000 kroner.* I tillegg kommer timeverk i slakteriene og organisasjonene som forutsettes dekket som egenandel.
- *Ekstrakostnader programoppdatering, utstyr og brukerstøtte: 1,4- 2,0 mill kroner.* En del av disse kostnadene vil ikke påbeløpe før i 2008. Av beløpet er mellom 0,5–1,0 mill. kr

knyttet til brukerstøtte lokalt hos slakteriene. De sistnevnte kostnadene forutsettes det at slakteriene dekker selv.

Ut fra kostnadsestimatet er det om lag 1,5 mill. kroner som ikke forutsettes dekket av slakteriene. Disse kostnadene blir det søkt Omsetningsrådet om å få dekket som en tilleggsbevilgning. Tilleggsbevilgningen vil anvendes i 2007 og 2008. Det vises til at fordelingen over de to årene vil være avhengig av hvor rask tilslutningen til ordningen blir. Finansieringen av In-Gris web ut over kostnadene knyttet til den ekstra satsingen forbundet med øking av deltakelsen, vil bli en ordinær del av budsjettet for faglige tiltak.

Statens landbruksforvaltnings vurdering

Statens landbruksforvaltning mener det er viktig at det settes i gang tiltak for å forbedre prognosegrunnlaget. Dette for å hindre at vi i framtida opplever tilsvarende markedssituasjon som vinteren 2006/2007. Under forutsetning av at tilstrekkelig mange deltar, og at kvaliteten på dataene som rapporteres er gode nok, vil In-Gris web vil være et nyttig verktøy for å sikre oppdaterte produksjonsdata. Statens landbruksforvaltning er på bakgrunn av dette positiv til at det etableres et prosjekt som skal arbeide for økt deltakelse.

Tiltaket er også en oppfølging av Norturas forslag i rapporten "Forbedringer i reguleringspraksis i totalmarkedet for kjøtt". Utarbeidelse av prognoser er ett av områdene der det er foreslått endringer. Ett av tiltakene som skisseres er å videreutvikle og implementere et system for å ha tilstrekkelig oppdatert rapportering av produksjonsdata.

Økt tilslutning til In-Gris web har også andre fordeler enn bedre prognoser. In-gris web er primært et styringsverktøy for å gi bonden bedre oversikt og styring av produksjonen og dermed grunnlag for bedre produksjonsresultat. In-Gris web er også et viktig element i avlsarbeidet. Økt deltakelse i In-Gris web skal oppnås gjennom informasjon og veiledning mot produsent, og den viktigste motivasjonen for deltakelse vil være at tiltaket oppfattes som et nyttig styringssystem for egen produksjon.

Det legges opp til et bredt forankret prosjekt. Statens landbruksforvaltning mener dette er viktig for å nå flest mulig produsenter.

Ut fra en helhetlig vurdering vil Statens landbruksforvaltning tilrå at det innvilges en tilleggsbevilgning til Animalia på inntil kr 1 500 000.

Sak nr.: 7	Sektor: Kjøtt	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU 24.09.07</i> <i>OR 16.10.07</i>	Tittel: Markedsregulering kjøtt - krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget over jordbruksavtalen til reguleringsanlegg i Granvin	Saks nr. (DL): 200601850- /514.46

Beskrivelse: Siste slaktedato ved anlegget i Granvin var 20.11.2005, og anlegget ble solgt til Granvin Næringsutvikling AS 06.11.2006 for kr 100.000. Det ikke avskrevne tilskuddet bevilget til anlegget er på kr 1 050 000.

Hjemmel: Forskrift av 21. mai 1979 nr. 4272 om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg, jf. Omsetningslovens § 11.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak

Vedtak: [Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:](#)

[Av midler stilt til disposisjon fra jordbruksavtalen til reguleringstiltak skal Nortura tilbakebetale kr 1 050 000 av gjenstående ikke forbrukt tilskudd gitt til Nortura sitt anlegg i Granvin. Beløpet bokføres som tilbakeførte bevilgninger til reguleringsanlegg.](#)

Markedsregulering kjøtt – Krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegget i Granvin

Nortura (Gilde Norsk Kjøtt) opplyste i brev av 23.02.06 at reguleringsanlegget i Granvin hadde stanset sin virksomhet. Det fremgår at første slaktedato ved anlegget var 21.02.84 og at siste slaktedato var 30.11.05. Reguleringsanlegget ble solgt til Granvin kommune for kr 100 000 i henhold til kjøpsavtale av 6. november 2006.

Rettslig grunnlag og utgangspunkt:

Nærmere regler er fastsatt i forskrift om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg av 21. mai 1979 nr. 4272, og disse utfylles for øvrig av forvaltningspraksis.

Formålet bak reglene om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg er hensynet til konkurransenøytralitet. Tilskuddet som utbetales representerer en ren nedskrivning av de økte kapitalkostnadene som følge av anleggets markedsreguleringsfunksjon.

Dersom anlegget selges eller tas i bruk til annet formål før avskrivningsperioden er utløpt, er det derfor rimelig at såkalt ikke forbrukt tilskudd tilbakebetales. Det fastslås som hovedregel i forskriftens § 1 at hele eller deler av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg *kan* (og på gitte vilkår *skal*) kreves tilbakebetalt dersom anlegget tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen. Utgangspunktet for en videre vurdering av om det i den aktuelle sak foreligger et eventuelt tilbakebetalingskrav, er *avskrivningstiden* for anlegget, og utstyret ved det anlegg som det er bevilget tilskudd til, jf. forskriftens § 2 (3) og § 3 (1) og (5). Denne avskrivningstiden reguleres ikke av forskriften, men det er i henhold til etablert forvaltningspraksis lagt til grunn en avskrivningsperiode for bygningsmassen på 30 år, og en avskrivningsperiode for utstyr ved anlegget på 10 år. Det er videre lagt til grunn i praksis at avregningsperioden løper fra den dato anlegget ble tatt i bruk eller eventuelt dato for innsendt sluttoppgave og frem til salgstidspunkt eller eventuelt dato for opphør av markedsreguleringsfunksjonen. Avskrivningstiden skal regnes i hele kalenderår. I tillegg har man i praksis lagt til grunn at det samlede utbetalte tilskuddet, basert på et sluttregnskap, fordeles med 70 % på bygningsmasse og 30 % på maskiner og utstyr. De to tilskuddandelene avregnes så i forhold til (gjenstående) nedskrivningstid, og man får så det ”ikke forbrukte tilskudd”. Det er dette ikke forbrukte tilskuddet som på gitte vilkår *skal* kreves tilbake i henhold til § 3 (2), men da etter en anvist skjønnsmessig vurdering basert på de forhold som er opplistet i forskriftens § 2.

Frist for tilbakebetalingskravet

Foreldelsesfristen for et tilbakebetalingskrav etter forskriften er knyttet til størrelsen på det ikke forbrukte tilskuddet. Dersom det ikke forbrukte tilskuddet er mindre enn kr 500 000, er foreldelsesfristen 1 år. I situasjoner hvor det ikke forbrukte tilskuddet utgjør mer enn kr 500 000, er foreldelsesfristen 3 år. I denne saken legges det til grunn at anlegget ble solgt til Granvin kommune for kr 100 000 6. november 2006, og var i bruk som reguleringsanlegg frem til 30.11.2005. Fristen for å fremme krav om tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegget i Granvin blir etter dette 30.11.2008, såfremt gjenstående ikke forbrukt tilskudd utgjør minst kr 500 000.

Oversikt reguleringsanlegg Granvin

Byggingen av anlegget i Granvin ble påbegynt høsten 1982, og anlegget sto ferdig i begynnelsen av 1984. De totale byggekostnadene beløp seg til 15,9 mill. kroner. Norges Kjøtt- og Fleskesentral søkte om et tilskudd på 5 mill. kroner. Søknaden ble innvilget ved Omsetningsrådets vedtak av 12.02.1985, og tilskudd ble bevilget over jordbruksavtalen.

Det legges til grunn at siste slaktedato ved reguleringsanlegget var 20.11.2005, og ut fra dette gjenstår 9 års avskrivningstid for bygningsmassen.

Sekretariatets vurdering

Det følger som nevnt av forskrift om tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg § 1 at hele eller deler av tilskuddet som hovedregel kan kreves tilbakebetalt dersom anlegget tas i bruk til andre formål enn forutsatt ved bevilgningen. Det er som tidligere presisert i utgangspunktet kun "det ikke forbrukte tilskuddet" som kan bli gjenstand for et tilbakebetalingskrav. Dette følger antitetisk av det faktum at "bevilgede tilskudd anses å bli forbrukt i takt med rimelig avskrivningstid" i § 3 (1), og i klartekst av "tilskudd kreves ikke tilbakebetalt verken helt eller delvis etter at det som følger av avskrivningstid anses forbrukt i § 3 (5).

Regelverket har videre som utgangspunkt at dette ikke avskrevne tilskuddet *skal* betales tilbake, dersom markedsregulator ved salg oppnår en rimelig salgsverdi, og dersom det ikke er andre forhold, angitt i forskriftens § 2 som ut fra en helhetsvurdering likevel skulle tale mot et slikt tilbakebetalingskrav.

Samlet tilskudd fra jordbruksavtalen til reguleringsanlegget i Granvin de siste 30 år utgjør som nevnt 5 mill. kroner. Utbetalt tilskudd på 5 mill. kroner, kan, basert på sluttregnskapet, fordeles med 70 % på bygningsmassen og 30 % på maskiner og utstyr. Tilskuddsandelen for maskiner og utstyr blir da 1,5 mill. kroner som i sin helhet anses nedskrevet. Resterende beløp på 3,5 mill. kroner tilsvarer tilskuddsandelen for bygningsmassen.

Ikke forbrukt tilskudd blir da $kr\ 3,5\ \text{mill.} : 30 \times 9 = kr\ 1\ 050\ 000$.

Et av de to *unntakene* fra denne hovedregelen om at det ikke avskrevne tilskuddet skal kreves tilbakebetalt, er knyttet til situasjoner hvor det oppnås "lav salgsverdi" ved salg av anlegget, jf. forskriftens § 3 (3). I slike situasjoner gir regelverket anvisning på at hele eller deler av ikke forbrukt tilskudd kan ettergis.

Nortura solgte som opplyst reguleringsanlegget i Granvin til Granvin Næringsbygg AS for kr 100 000. Sekretariatet ser at salgssummen i dette tilfellet er svært lav. Som et tilleggsmoment kan det også tas med i vurderingen at tilskuddets prosentandel av de totale kostnader ved utbygging utgjorde 32 %. Ut fra dette anser derfor sekretariatet det som nødvendig å vurdere om det i denne saken skal gjøres et unntak fra hovedregelen i regelverket, og ettergi hele eller deler av det ikke avskrevne tilskuddet.

I den sammenheng er det etter sekretariatets vurdering et særlig forhold knyttet til Norturas salg av reguleringsanlegget i Granvin som det er behov for å drøfte videre.

Bakgrunnen for den lave salgsverdien var Norturas forretningsmessige behov for å ikke selge anlegget kommersielt og samtidig tape produsenter til en konkurrerende aktør. Nortura inngikk derfor en kjøpsavtale med Granvin kommune om en svært lav pris, samtidig som man i avtalen sikret seg mot at det ble etablert annen slakterivirksomhet ved anlegget for en periode på 10 år.

Det er viktig å understreke at sekretariatet i denne sammenhengen ikke har som oppgave å vurdere selve avtalen eller de forretningsmessige disposisjoner markedsregulator i denne sammenheng har sett det som hensiktsmessig å foreta seg. Som kjent kan det ikke tilligge sekretariatets og ORs ansvar å vurdere Norturas markedsopptreden etter det regulerte nivå i verdikjeden. For sekretariatet er det viktig å presisere at det sekretariatet derimot er pålagt å vurdere, er om anvendelse av avgiftsmidlene skjer i henhold til gjeldende regelverk, både forskrift for tilbakebetaling av tilskudd til reguleringsanlegg og selve markedsreguleringsforskriftens (FOR 1996-03-14 nr 1477) § 3.

Sekretariatet vil også måtte vektlegge det faktum at tilskuddet til reguleringsanlegget i Granvin er bevilget over jordbruksavtalen. LMD skriver i sitt omgjøringsvedtak vedrørende Sandakerveien av 12.07.2006 at samtidig som ORs forvaltning av slike avtalemidler reguleres av alminnelige forvaltningsrettslige regler ”som følge av at departementet har delegert ansvaret for å forvalte markedsreguleringsmidler bevilget over jordbruksavtalen”, finner departementet likevel at regelverket (forskriften) med hjemmel i Omsetningslovens § 11 ”gir uttrykk for alminnelige prinsipper for tilbakebetaling av tilskudd bevilget til reguleringsanlegg”.

Sekretariatet ser at det kan stilles spørsmål ved om en usedvanlig lav salgspris, fastsatt med bakgrunn i en avtale med mål om å unngå konkurrerende etablering av slakterivirksomhet og kamp om produsentene, skal kunne ha som konsekvens at et (ellers normalt) tilbakebetalingskrav for tilskudd bevilget over jordbruksavtalen pålydende kr 1 050 000, ettergis av OR.

Forskriften gir i sin hovedbestemmelse i § 3 (2) anvisning på at det alternativt til salgsverdi (ved f.eks. tilbakeføring av anlegget til egen kommersiell virksomhet) skal kunne tas utgangspunkt i en ”antatt avhendelsesverdi”. Slik sekretariatet ser det er dette å forstå som antatt ”markedsverdi”, dvs. markedstakst. Det er derfor naturlig å se det slik at den ”salgsverdien” regelverket legger til grunn, er en salgsverdi som også reflekterer ”normal markedsverdi”, dvs. en verdi fremkommet ved ordinært salg i en ordinær markedssituasjon. Dette reguleringsanleggets salgspris på kr 100 000 kan ikke være å anse som en salgspris oppnådd i en ordinær markedssituasjon, men en salgspris som er gitt ut fra de spesielle vilkår kjøpsavtalen med Granvin Næringsbygg AS setter, jf. avtalens § 6.

Sekretariatet har derfor sett det som hensiktsmessig – for å kunne vurdere spørsmålet om en eventuell ettergivelse av tilbakebetalingskravet - å foreta en taksering av reguleringsanlegget i Granvin med utgangspunkt i den markedssituasjon som forelå

på tidspunkt før og inntil kjøpsavtalen med Granvin Næringsbygg AS ble gjennomført.

Sekretariatet har derfor rekvirert to uavhengige takseringer av reguleringsanlegget i Granvin med bakgrunn i den markeds situasjonen som forelå før Nortura solgte anlegget til Granvin Næringsbygg AS. Det er blitt foretatt en taksering av takstingeniør Helge Fjellro og takstingeniørene Lorentzen/Stenhjem. Begge takseringene er foretatt av takstmenn med både lokalkunnskap og erfaring i taksering av næringsbygg/-anlegg.

Begge de to uavhengige takseringene angir en markedsverdi for reguleringsanlegget på mellom 12 til 20 mill. kroner på det tidspunkt det ble inngått kjøpekontrakt med Granvin Næringsbygg AS for kr 100 000 (se vedlegg). En salgsverdi i denne størrelsesorden vil kunne beskrives som en rimelig salgsverdi, gitt da at anlegget ble solgt i en ordinær markeds situasjon. Denne markeds verdien reflekterer derfor hva Nortura kunne ha regnet med å ha oppnådd av salgsverdi dersom anlegget ble solgt under ordinære markedsbetingelser.

Sekretariatet vurderer det slik at den ”salgsverdi” som regleverket legger opp til skal danne utgangspunkt for en vurdering av om det foreligger grunn til å gjøre unntak fra hovedregelen om at ikke avskrevet tilskudd skal tilbakebetales, er ment å være en markedsverdi eller en salgsverdi på ordinære markedsbetingelser. En slik forståelse av bestemmelsen rimer etter vårt syn med regleverkets formål om å ivareta konkurransenøytraliteten. Sekretariatet ser det derfor slik at det er riktig å legge den takserte markedsverdi til grunn ved vurderingen av om det skal fremmes et tilbakebetalingskrav til Nortura eller ikke. Dette er etter sekretariatets oppfatning også viktig for å unngå tvil om at reguleringstilskudd bevilget over jordbruksavtalen brukes til å styrke markedsregulator konkurransesituasjon ovenfor de private aktørene.

Sekretariatet legger derfor til grunn at man i denne saken bør fremme et tilbakebetlingskrav i henhold til forskriftens hovedregel om at det ikke forbrukte tilskuddet skal tilbakebetales, og anbefaler derfor at det kreves tilbakebetaling av ikke forbrukt tilskudd pålydende 1 050 000 kroner fra Nortura.

Sak nr.: 8	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i> <i>OR: 16.10.2007</i>	Tittel: Bortfall av etterregning og konsekvenser for markedsregulering av melk - en orientering	Saks nr. (DL): 200604404-

Beskrivelse: Fra og med 01.07.2007 fjernes etterregningen i prisutjevningsordningen. Heretter vil det heller ikke være mulig å gjøre korrigeringer for etterregning i markedsreguleringen.

Hjemmel: Forskrift 2007.06.29 nr 0832 Forskrift om prisutjevningsordningen for melk.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:](#)

[Saken tas til orientering.](#)

Bortfall av etterregning og konsekvenser for markedsregulering av melk - En orientering

Ny forskrift

Den 29.06.2007 ble ny forskrift om prisutjevningsordningen for melk vedtatt av Landbruks- og matdepartementet (LMD). En av endringene i den nye forskriften er at etterregningen skal avvikles fra og med 01.07.2007.

I LMDs høringsnotat av 25.05.2007 begrunnes avviklingen av etterregningen med at det vil gjøre prisutjevningsordningen mer effektiv. Å fjerne etterregningen vil spare ressurser hos landbruksmyndigheter, meieriaktører og rettsapparat. Videre mener LMD at denne endringen gjør systemet mer gjennomskiktig og skaper en enklere hverdag for næringsliv og forvaltning.

En formulering om at oppgaven kan bli korrigert som resultat av etterregningen når denne foreligger har inngått i flere oppgaver i markedsreguleringen på melk.

Som en følge av ny forskrift i prisutjevningsordningen fjernes formuleringen om etterregning fra markedsreguleringsoppgavene.

Markedsregulering og etterregning

Formuleringen om etterregning ble først tatt inn i reguleringseksportvedtakene etter et vedtak i Omsetningsrådet den 26.10.2001. Dette vedtaket tok for seg korreksjon av eksportoppgaver for hvitost for perioden 01.07.1997 til 30.06.2000, og var basert på at LMD i brev av 28.02.2001 omgjorde prisutjevningstilskuddene for blant annet modna ost til industri for nevnte periode.

Forbeholdet om etterregningen har senere inngått i oppgaver for reguleringseksport av hvitost og smør. I melkesektoren har det vært etterkontroll av Tines markedsprisuttak og derigjennom etterregning i perioden fra 2. halvår 2000 til og med 1. halvår 2007.

Det har ikke vært praksis å iverksette etterregning av reguleringseksportoppgavene i markedsreguleringen.

Sak nr.: 9	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Reguleringseksport av hvitost 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200401541- /514.12

Beskrivelse: Oppgave over kompensasjon til Tine BA i forbindelse med reguleringseksport av hvitost for 1. halvår 2007. Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Hjemmel: Forskrift 1996-11-28 nr. 1478, Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, § 5.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgaven over kvantum hvitost til reguleringseksport for 1. halvår 2007 vedtas, og kroner 1 698 399 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift for melk.](#)

Reguleringseksport av hvitost 1. halvår 2007

I brev av 23.08.2007 søker Tine om dekning av kostnader ved reguleringseksport av hvitost for 1. halvår 2007. Tines pristap ved reguleringseksport utgjør 1 698 399 kroner ut i fra et samlet kvantum på 62 988 kg.

Hjemmelsgrunnlag

Midler fra fondet for omsetningsavgift for melk kan benyttes til å dekke kostnader ved reguleringseksport. Dette hjemles i forskrift 1996-11-28 nr. 1478, Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, § 5.

Pristapet som dekkes er differansen mellom varens tilvirkningsverdi i industrimarkedet på avsendelsesdagen og oppnådd salgsverdi.

Utover dette kan det gis kompensasjon for emballasje, merking, veiing, spedisjon, transport/ transportforsikring fra lager til bestemmelsessted og andre særlige eksportkostnader. Rentetap på salgsverdi for 1 måned og pristap for ½ måned godtgjøres i tillegg.

Beregning

For å beregne eksporttapet tas det utgangspunkt i veid gjennomsnittlig noteringspris for 1. halvår 2007 (kroner 3,84 per liter), samt sats for tilskudd for melk i prisgruppen for modnet ost til industri (kroner -1,01 per liter). Det benyttes omregningsfaktor og tilvirkningskostnader for Norge 27 % 10 kg fra Tine BAs kalkyler pr. 1. halvår 2007, og verdien av biproduktet fastsatt av SLF i prisutjevningsordningen. Dette gir en beregnet innenlands pris på kroner 38,32 per kilo hvitost.

Gjennomsnittlig oppnådd pris på ordinær vare på eksportmarkedene var kroner 11,45 per kilo. Dette gir et gjennomsnittlig pristap på kroner 26,87 per kilo hvitost og et totalt pristap på kroner 1 692 194. Rentegodtgjørelse utgjør kroner 6 205 beregnet med utgangspunkt i en årlig rentesats på 4,7 prosent fastsatt av SLF. I perioden har det ikke påløpt kostnader i forbindelse med frakt.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over kvantum, beregnet verdi på osten, beregnet oppnådd pris, gjennomsnittlig pristap, frakt og rentekostnader og total eksportstøtte for 1. halvår 2007. Videre viser tabellen Tines prognose for perioden og sammenlignbare tall for 1. halvår 2006. Det er benyttet desimalavrundinger i utregningen. Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

	Kvantum (kg)	Beregnet verdi (kr/kg)	Oppnådd pris (kr/kg)	Gj.snittlig pristap (kr/kg)	Renter, frakt (kr)	Eksportstøtte totalt (kr)
1. halvår 2007	62 988	38,32	11,45	26,87	6 205,-	1 698 399,-
Prognose 1. halv	63 000	34,-	14,82	19,18	-	1 265 000,-
1. halvår 2006	1 282 563	34,59	17,06	17,53	1 177 163,-	23 664 578,-

Reguleringseksporten er redusert fra 1 282,56 tonn til 62,9 tonn på ett år. Årsaken er at Tine har foretatt en lageroppbygging av hvitost 1. halvår 2007. Dermed er behovet for å ta i bruk dette reguleringstiltaket mindre.

Total eksportstøtte for perioden ligger nært opp til Tines prognoser. Beregnet innenlands pris var noe høyere enn forventet og oppnådd pris ved eksport var lavere enn forventet. Dette førte til at gjennomsnittlig pristap var høyere enn prognosert, og dermed ble også total eksportstøtte høyere enn forventet.

Sak nr.: 10	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Prisnedskrivning av smørrolje til margarinindustrien 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200703637- /514.12

Beskrivelse: Oppgave for prisnedskrivning av smørrolje 1. halvår 2007. Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Hjemmel: FOR-1996-11-28 nr. 1478, Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, § 12.

FOR 1998-05-12 nr. 1569, Forskrift om prisnedskrivning ved salg av melkefett i form av smørrolje til margarinindustrien, § 5.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgaven for prisnedskrivning av smørrolje for 1. halvår 2007 vedtas, og kroner 1 373 116 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift for melk.](#)

Prisnedskrivning smørrolje 1. halvår 2007

I brev av 20.08.2007 søker Tine BA om kompensasjon for salget av melkefett for første halvår 2007. Tine har solgt 323 086 kilo smørrolje til industrien, og søker om en total kompensasjon på kroner 1 373 116.

Hjemmel

Tine kan motta kompensasjon ved salg av melkefett (smørrolje) til margarinindustrien i Norge, i følge FOR-1996-11-28 nr. 1478, Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, §12.

Tilskuddet skal komme til uttrykk i prisen til kunde som redusert pris i forhold til meieriselskaperens gjeldende tilvirkningsverdi i samme periode. Dette i medhold av FOR 1998-05-12 nr 1569 Forskrift om prisnedskrivning ved salg av melkefett i form av smørrolje til margarinindustrien, § 5.

Beregning

Satsen for 1. halvår 2007 ble fastsatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalg til kroner 4,25 per kilo den 07.12.2006. Kompensasjonen blir ut i fra dette kroner 1 373 116 for den aktuelle perioden. Beløpet er rundet opp til nærmeste hele tall.

Tabellen nedenfor viser solgt kvantum, sats og kompensasjon for 1. halvår 2006 og 1. halvår 2007:

	A	B	C=AxB
Periode	Solgt kvantum, kg	Sats kr/kg	Kompensasjon, kr
1. halvår 2007	323 086	4,25	1 373 116,-
1. halvår 2006	427 475	3,89	1 662 878,-

Av tabellen fremgår det at solgt kvantum er 104 389 kilo lavere enn volumet i samme periode i 2006.

Tabellen viser solgt kvantum og prognose for første halvår 2007.

	Solgt kvantum	Prognose
1. kvartal 2007	167 870 kg	189 323 kg
2. kvartal 2007	155 216 kg	189 323 kg
Totalt kvantum 1. halvår 2007	323 086 kg	378 645 kg

Salget av melkefett til margarinindustrien har vært 55 559 kilo lavere enn prognosert.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Sak nr.: 11	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Satsfastsettelse for transport av melk til reguleringsprodukter	Saks nr. (DL): 200602184- /514.12

Beskrivelse: Ny sats for transport av råvare benyttet i produksjonen av reguleringsprodukter. Satsen gjelder for 1. halvår 2007

Hjemmel: FOR-1996-11-28-1478, Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, §9.

FOR-27-11-1998-1570, Forskrift vedrørende dekning av kostnader ved transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter, § 4.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Satsen for kompensasjon for transportkostnader ved reguleringsproduksjon av melk settes til 26 øre per liter for 1. halvår 2007.](#)

Satsfastsettelse for transport av melk til reguleringsprodukter

Tine BA (Tine) foreslår i brev av 28.08.2007 sats for overføringstransport for 1. halvår 2007. Tine foreslår at satsen settes til 26 øre per liter.

Tine Råvare mottar allerede et gjennomsnittlig tilskudd for overføringstransport i 1. halvår 2007 på 9 øre per liter transportert melk fra Tine Industri. Tines satsforslag er utgifter ved transport av melk til reguleringsformål som påløper utover denne gjennomsnittssatsen, slik at markedsregulator ikke får dobbel kompensasjon for strekningen.

Hjemmel

I medhold av FOR-1996-11-28-1478, Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, §9 har norske melkeprodusenter anledning til å motta stønad til påløpte kostnader ved tankbil-transport av melkeråvare som skal inngå i produksjonen av reguleringsprodukter.

FOR-27-11-1998-1570, Forskrift vedrørende dekning av kostnader ved transport av melk til produksjon av reguleringsprodukter, § 4 spesifiserer at det gis dekning pr. liter beregnet anvendt melk. Satsen settes for hvert halvår av Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

Beregning

Ut i fra ny markedsordning for melk (NYMO) gjeldende fra 01.01.2004 skal omsetningen av all melk skje til noteringspris i noteringspunktet. Noteringspunktet for melk er definert som basismeieri i stedsfraktordningen i prisutjevningsordningen. Kostnadene ved transport av melk fra melkeprodusent til noteringspunktet dekkes av tilskudd fra prisutjevningsordningen (stedsfraktordningen), mens kostnadene fra noteringspunkt dekkes av aktørene.

Kostnadene som skal dekkes av satsen som fastsettes her er overføringstransport av melk til reguleringsproduksjon utover gjennomsnittlige sats for overføringstransport som Tine Industri betaler Tine Råvare.

Grunnlaget for kostnadsberegning er summen av melkevolumet som benyttes til reguleringsformål.

I beregningen har Tine tatt utgangspunkt i totale transportkostnadene for de syv dyreste strekningene hvor melk til reguleringsformål transporteres. Bakgrunnen er at Tine forutsetter at melken som brukes i reguleringsproduksjon er råvaren med lavest prioritet og lengst frakt. Dette prinsippet ble første gang tatt i bruk ved satsfastsettelsen for 1. halvår 2006, og vedtatt av arbeidsutvalget den 06.06.2006.

Totalt kostnader er 9,36 millioner kroner. Dette er utgifter knyttet til overføringstransport fra noteringspunktet og frem til anlegget som skal bruke melken til produksjon av reguleringsprodukter. Totalt kvantum er 27 millioner liter. Kvantum benyttet her er Tines nåværende anslag av melkevolum som er benyttet i reguleringsformål for 1. halvår 2007.

Ved å dividere totale transportkostnader på totalt kvantum fremkommer kostnaden i kroner per liter for disse strekningene.

Tabell 1 viser denne beregningen som gir en transportkostnad på 0,347 kroner per liter.

A	B	C=A/B
Total transportkostnad, kr	Totalt transportkvantum, liter	Sats, kroner per liter
9 360 702	27 000 000	0,347

Satsen rundes opp til 35 øre per liter. Korrigert for Tine Råvares gjennomsnittlige tilskuddssats for overføringstransport fra Tine Industri på 9 øre per liter, blir satsen for 1. halvår 2007 satt til 26 øre per liter.

Dette er en reduksjon av satsen i forhold til andre halvår 2006, da satsen var 28 øre per liter.

Sak nr.: 12	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Reguleringseksport av smør 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200401539- /514.12

Beskrivelse: Kompensasjon for Tines pristap i forbindelse med reguleringseksport av smør 1. halvår 2007.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Hjemmel: Forskrift 1996-11-28 nr. 1478, Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, § 5.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Oppgaven over kvantum reguleringseksport av smør for 1. halvår 2007 godkjennes, og kroner 10 696 333 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift for melk.](#)

Reguleringseksport av smør 1. halvår 2007

I brev av 24.08.2007 søker Tine om dekning av kostnader ved reguleringseksport av smør for 1. halvår 2007. Av oppgavene går det fram at det i perioden er eksportert 846 050 kg smør. Totalt søker Tine om en eksportkompensasjon på 10 696 333 kroner.

Hjemmel

Midler fra fondet for omsetningsavgift for melk kan benyttes til å dekke kostnader ved reguleringseksport. Dette hjemles i forskrift 1996-11-28 nr. 1478, Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, § 5.

Pristapet som dekkes er differansen mellom varens tilvirkningsverdi i industrimarkedet på avsendelsesdagen og oppnådd salgsverdi.

Utover dette kan det gis kompensasjon for emballasje, merking, veiing, spedisjon, transport/ transportforsikring fra lager til bestemmelsessted og andre særlige eksportkostnader. Rentetap på salgsverdi for 1 måned og pristap for ½ måned godtgjøres i tillegg.

Beregning

For å beregne eksporttapet tas det utgangspunkt i produksjonsfløteverdien (kr 16,73 pr. liter), sats for tilskudd i biproduktgruppe 3 (kr -8,79 pr. liter), samt omregningsfaktor og tilvirkningskostnader for 25 kg usyrnet/usaltet smør i Tine BAs kalkyler for 2006. Dette gir en beregnet innenlands verdi på kr 22,92 pr. kg smør.

Gjennomsnittlig oppnådd pris på eksportmarkedene er kr 11,15 per kilo. Dette gir et gjennomsnittlig pristap på kr 11,77 per kilo smør, og et samlet pristap på kroner 9 960 425. I tillegg til pristapet er det beregnet en samlet rentegodtgjørelse på kroner 57 042 ut fra en rentesats på 4,75 % p.a. fastsatt av SLF. Det har i 1. halvår 2007 påløpt fraktkostnader på totalt kroner 678 866.

Tabellen nedenfor viser en oppstilling over kvantum, beregnede satser og beløp for 1. halvår 2007, prognosen for perioden, samt sammenlignbare tall for 1. halvår 2006. Det er benyttet desimalavrundinger i utregningen.

Opgaven er revidert og attestert av statsautorisert revisor.

	Kvantum (kg)	Beregnet verdi (kr/kg)	Oppnådd pris (kr/kg)	Gj.snittlig pristap (kr/kg)	Renter, frakt og forsikring (kr)	Eksportstøtte totalt (kr)
1. halvår 2007	846 050	22,92	11,15	11,77	735 908,-	10 696 333,-
Prognose 1. halv	850 000	23,-	10,-	13,-	-	11 050 000,-
1. halvår 2006	302 400	22,99	11,58	11,41	13 024,-	3 463 304,-

Total eksportstøtte for perioden ble 353 667 kroner lavere enn forventet ut i fra Tines prognoser. Kvantum eksportert ble noe lavere enn prognosen viste, det samme ble beregnet innenlands verdi. Oppnådd pris på eksportmarkedene ble noe høyere enn prognosert.

Sak nr.: 13	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>24.09.2007</i>	Tittel: Korreksjon av utbetalt beløp til prisnedskrivning av kasein 2. halvår 2006	Saks nr. (DL): 200401999- /502

Beskrivelse: Korreksjon av prisnedskrivning av kasein for 2. halvår 2006 som følge av:

- a) Ny metode for beregning av svinn ved satsfastsettelse.
- b) Feil i kostnadsgrunnlaget i den ordinære oppgaven vedtatt av AU 23.03.07.

Volumgrunnlaget i oppgaven er revidert av statsautorisert revisor.

Hjemmel: FOR-1996-11-28-1478, Markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, § 14.

FOR-2004-03-17-554, Prisnedskrivning ved salg av kasein til industriformål, §5.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

- Vedtak:
1. Satsene for 2. halvår 2006 korrigeres til kroner 7,80 per kilo for kaseinartikkel 3879 og kroner 8,07 for kaseinartikkel 3890.
 2. Ut i fra dette korrigeres tidligere utbetalt beløp, og til sammen kroner 798 810 utbetales til Tine BA fra fondet for omsetningsavgift for melk.

Korreksjon av utbetalt beløp prisnedskrivning kasein 2. halvår 2006

I brev av 04.09.2007 søker Tine BA om korreksjon av utbetalt beløp for prisnedskrivning av kasein for 2. halvår 2006.

Det er tre forhold som gjør at oppgaven godkjent av AU 23.03.2007 bør korrigeres:

- Ny metode for beregning av svinn i oppgaven.
- Feil i oppgitte felleskostnader fra Tine.
- Feil i oppgitte rabatter fra Tine.

Satsene og oppgavene korrigeres ut i fra dette. Korrigeringene skjer i to kaseinartikler og tabell 1 viser en oversikt over endringene. Satser og korrigeringer av disse er oppgitt i kroner per kilo.

	Artikkel 3879 200 kg natriumkaseinat	Artikkel 3890 15 kg natriumkaseinat
Sats vedtatt 07.12.06	5,80	2,-
Økte kostnader svinn	2,-	2,-
Feil i felleskostnader	-	3,09
Feil i rabatter	-	0,98
Ny sats	7,80	8,07

Tabell 2 viser korrigeringen av utbetalte beløp:

	Artikkel 3879 200 kg natriumkaseinat	Artikkel 3890 15 kg natriumkaseinat
Kvantum godkjent 23.03.2007	14 400	126 855
Ny sats kr/kg	7,80	8,07
Nytt beløp	112 320,-	1 023 720,-
Utbetalt beløp	83 520,-	253 710,-
Korrigering	28 800,-	770 010,-

Total korrigering blir kroner $28\,800 + 770\,010 = 798\,810$ i Tines favør. Tallene er rundet opp til nærmeste hele krone.

I oppgaven vedtatt i AU 23.03.2007 fremgår det at kroner 397 305 er utbetalt til Tine for prisnedskrivning av kasein fra fondet for omsetningsavgift for melk for 2. halvår 2006.

Endringen medfører at Tine totalt får utbetalt kroner 1 196 115 for 2. halvår 2006. Volumgrunnlaget er revidert i forbindelse med oppgave godkjent i arbeidsutvalget den 23.03.2007.

Godkjenning av ny oppgave forutsetter at Omsetningsrådets arbeidsutvalg godkjenner ny metode for beregning av svinn.

SLF vil i denne saken også orientere om at Tine ønsker å ta inn kapitalnormering i satsfastsettelsen for kasein. Det er SLFs vurdering at det ikke er grunnlag for å ta inn dette avkastningskravet i markedsreguleringen.

Ny metode for beregning av svinn

Kostnader i forbindelse med produksjonssvinn er indirekte tatt med i satsfastsettelsen for kasein i markedsreguleringen. Når satsen for prisnedskrivning av kasein beregnes, er antall liter melk per kilo produkt, omregningsfaktoren, en del av grunnlaget som benyttes for å beregne råvarekostnaden. Omregningsfaktoren tar høyde for svinn i produksjonen. Videre trekkes tilskuddet til kasein i prisutjevningsordningen (gruppe 6B) ut av råvarekostnaden. Ved beregning av denne tilskuddssatsen benyttes blant annet omregningsfaktoren.

Produksjonen av kaseinat skjer i to ledd: først produseres syrekasein ved TMØ Tolga. Deretter omdannes syrekasein til kaseinat ved TMØ Brummundal. Når varen forflyttes vil andelen brekkasje øke. Brekkasje vil si at emballasjen får hull og skader og at varen da må kastes. Økt lagringstid kan også være en årsak til økt svinn. Svinn i andre ledd i produksjonen, det vil si ved TMØ Brummundal, har til dags dato ikke vært tatt med i omregningsfaktoren. Årsaken er at Tine ikke har vært oppmerksom på at det har vært forskjell mellom svinnkostnadene i markedsreguleringen og prisutjevningsordningen for melk. Like kostnader til svinn i markedsreguleringen og prisutjevningsordningen gir mer konsistens mellom de to ordningene.

SLF vil anbefale Omsetningsrådets arbeidsutvalg å tillate Tine å ta med svinn som forekommer i andre ledd i produksjonsprosessen som et kostnadselement i grunnlaget for satsfastsettelse. Dette vil være aktuelt for de to kaseinartiklene som foredles ved to forskjellige meierier: nr 3879 og nr 3890. SLF vurderer det slik at produksjonssvinn er i tråd med prinsippet om kostnadskompensasjon i markedsreguleringen.

At ekstra svinn tas med i satsfastsettelsen, medfører at satsene for artikkel 3879 og 3890 øker med 2 kroner per kilo.

Feil i kostnadsgrunnlag

Tine bruker kostnader for produksjon og omsetning av kasein som grunnlag både for etterkontrollen og beregning av satser for prisnedskrivning. I forbindelse med etterkontrollen har Tine oppdaget at kostnadstallene i oppgaven for prisnedskrivning av kasein godkjent i AU 23.03.07 ikke har blitt avstemt med kostnadsgrunnlaget for etterkontroll. Rapporterte kostnader i grunnlaget for satsene vedtatt av Omsetningsrådets arbeidsutvalget den 07.12.06 er betydelig lavere enn kostnadene rapportert til etterkontrollen for 2. halvår 2006.

Dette gir en differanse mellom kostnader benyttet som grunnlag for prisnedskrivning og faktiske kostnader som er benyttet i etterkontrollen.

Satsen for artikkel 3890 korrigeres med totalt 4,07 kr/kg. Feil i felleskostnader medfører en økning på kroner 3,09. Oppnådd pris i markedet er 0,98 kroner lavere enn forventet ved tidspunktet for satsfastsettelse, noe som gjør at satsen økes tilsvarende.

Kapitalnormering og markedsregulering

Tine og SLF har vært i dialog om kostnadsgrunnlaget i markedsreguleringen. Den normerte kapitalavkastningen i prisutjevningsordningen er imidlertid ikke lagt inn i kalkylegrunnlaget i markedsreguleringen. Dette på grunn av prinsippet om kostnadskompensasjon i markedsreguleringen.

Sak nr.: 14	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>24.09.2007</i>	Tittel: Satser for prisnedskrivning av kasein 1. halvår 2007	Saks nr. (DL): 200401999- /502

Beskrivelse: Nye satser for prisnedskrivning av kasein 1. halvår 2007.

Hjemmel: FOR 1996-11-28 nr. 1478 Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter § 14.

FOR-2004-03-17 nr. 554 Forskrift om prisnedskrivning ved salg av kasein til industriformål § 5.

Vedlegg: Tine BA.

Forutsetninger: Nytt prinsipp for beregning av svinn i satsfastsettelsen foreslått i saken "Korreksjon av utbetalt beløp prisnedskrivning kasein 2. halvår 2006" vedtas.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Følgende tilskuddssatser for prisnedskrivning av kasein for 1. halvår 2007 vedtas:](#)

Artikkelnummer	Artikkelnavn	Sats 1. halvår 2007
3875	Løpekasein ku finsiktet	3,10
3882	Løpekasein ku grovsiktet	16,75
3879	Na-kaseinat 200 kg	16,00
3890	Na-kaseinat 15 kg	12,75

Satser for prisnedskrivning av kasein 1. halvår 2007

I brev av 03.09.2007 fremmer Tine forslag om nye kaseinsatser. Satsforslaget forutsetter at Omsetningsrådets arbeidsutvalg godkjenner ny metode for beregning av svinn i sak om korrigering av utbetalt beløp til tiltaket i 2. halvår 2006.

Den nye metoden tar høyde for svinn gjennom hele foredlings-/produksjonsprosessen. Økt svinn tas inn i beregningen av antall liter melk per kilo produkt (omregningsfaktoren) når man skal finne råvarekostnaden.

Hjemmel for prisnedskrivning av kasein

I medhold av FOR 1996-11-28 nr 1478 Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter, § 14 kan det gis en godtgjørelse for prisnedskrivning av kasein solgt i det norske industrimarkedet.

I henhold til FOR-2004-03-17-554 Forskrift om prisnedskrivning ved salg av kasein til industriformål, § 5 skal prisnedskrivningstilskuddet være differansen mellom tilvirkningsverdi og oppnådd pris hos kunde.

Beregning

Tilvirkningsverdi beregnes med utgangspunkt i råvarekostnad minus verdien av fløte, som er et biprodukt i produksjonen. Råvarekostnad beregnes ut i fra gjennomsnittlig noteringspris for perioden (3,84 kr per liter). Tilskudd til tørrmelk via prisutjevningsordningen (0,84 kroner) trekkes fra noteringsprisen. Da finner man netto råvareverdi. Denne verdien multipliseres med antall liter melk per kg produkt, det vil si omregningsfaktoren. Dette gir råvarekostnad. De øvrige tilvirkningskostnader i produksjonen legges til og resultatet blir produksjons- og omsetningskostnad.

Fra og med 2. halvår 2006 er et nytt prinsipp for beregning av oppnådd pris i industrimarkedet tatt i bruk. Tidligere antok man at oppnådd pris for de ulike kaseinartiklene var importpris i tillegg til toll. Siden Tine har observert at norske industrikunder har en betalingsvillighet for kasein som ligger over importpris pluss toll, er norske kunders faktiske betalingsvillighet det nye utgangspunktet når satsen beregnes.

Tabell 1 viser satser for 1. halvår 2007 og tilsvarende tall for 2. halvår 2006¹:

Artikkelnummer	Artikkelnavn	Sats 1. halvår 2007	Sats 2. halvår 2006
3875	Løpekasein ku finsiktet	3,10	4,50
3882	Løpekasein ku grovsiktet	16,75	17,80
3879	Na-kaseinat 200 kg	16,00	7,80
3890	Na-kaseinat 15 kg	12,75	4,68

¹ Satsene for 2. halvår 2006 er de nye satser foreslått i saken "Korreksjon av utbetalt beløp prisnedskrivning kasein 2. halvår 2006" i dagens møte. Sammenlikning mellom satsene forutsetter at korrigerte satser for 2. halvår 2006 godkjennes.

Satsen for artikkel 3875 og 3882 reduseres i forhold til 2. halvår 2006. Det er en betydelig økning i satsen for artikkel 3879 og 3890. Økningen er på henholdsvis 8,20 kroner og 8,07 kroner. Ny metode for beregning av svinn samt økte produksjonskostnader og relevante salgs- og felleskostnader er hovedårsaken til økte satser.

Sak nr.: 15	Sektor: Grønt	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Reguleringslagring av epler sesongen 2007	Saks nr. (DL): 200401221- /514.21

Beskrivelse: Vedtak om sorter og kvanta av epler som kan lagres sesongen 2007

Hjemmel: Forskrift av 2007-06-18 nr 826 om tilskudd til reguleringslagring av epler i 2007

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [For epler høstet i 2007 kan GrøntProdusentenes Samarbeidsråd iverksette reguleringslagring av til sammen 1 000 tonn av klasse I av sortene rød Gravenstein, Lobo, K. Schneider, Elstar, rød Aroma og vanlig Aroma.](#)

Reguleringslagring av epler sesongen 2007

Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS) foreslår i brev av 04.09.2007 å reguleringslagre 1 000 tonn epler klasse I av 2007 avlingen, 1 800 tonn mindre enn i 2006. Sortene som er foreslått reguleringslagret er rød Gravenstein, Lobo, K. Schneider, Elstar, rød Aroma og vanlig Aroma. Foreslått reguleringslagring er basert på avlingsprognose og forventet salg av epler fra sesongstart og fram til 16.10.2007.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over total omsetning, ramme for reguleringslagring og mengde epler regulert til fabrikk de siste seks åra. Mengdene er angitt i tonn.

Avlingsår	Total omsetning	Ramme for reguleringslagring	Regulert til fabrikk
2001	7 537	2 500	48
2002	11 922	2 500	1 500
2003	7 989	1 500	258
2004	9 826	2 500	961
2005	6 843	1 800	188
2006	9 882	2 800	665
2007*	6 076	1 000	

* prognose 2007

Omsetningen av norske epler kl. 1 i inneværende sesong er prognosert til 6 076 tonn, 38 % mindre enn i sesongen 2006/2007.

Sak nr.: 16	Sektor:	Beslutningsnivå: OR
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i> <i>OR: 16.10.2007</i>	Tittel: Omsetningsrådets regelverk	Saks nr. (DL): 200701542-

Beskrivelse: En prosjektgruppe bestående av representanter fra SLF og LMD avga i juni 07 rapporten "Gjennomgang – regelverk under Omsetningsrådet". Prosjektgruppen konkluderte med at Omsetningsrådets forskrifter bør oppheves med unntak for bestemmelser om rettigheter og plikter som mottakspått, leveringspått og informasjonspått og at det utarbeides retningslinjer til erstatning for øvrige bestemmelser som nå er regulert i forskrifter. SLF fremmer med dette forslag overfor Omsetningsrådet i tråd med rapportens konklusjon.

Formålet er å bringe regelverket mer i overensstemmelse med de normer som gjelder for hva som skal vedtas i h h v forskrift og retningslinje. Videre å forenkle regelverket slik at det blir mer oversiktlig og lettere tilgjengelig for publikum. Dette vil også føre til at regelverket blir mer fleksibelt slik at det blir enklere for Omsetningsrådet å vedta markeditilpassede tiltak uten en lagvarig og stivbent saksbehandling. Dette kan gjøres uten at det går ut over forutsigbarhet og rettssikkerhet.

Hjemmel: Lov 10. juli 1936 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5, jf. § 1.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Arbeidsutvalget foreslår at Omsetningsrådet gjør følgende vedtak:](#)

1. SLF gis i oppdrag å utarbeide forslag til ny forskrift og retningslinjer med basis i anbefalingene i rapporten "Gjennomgang - regelverk under Omsetningsrådet" og som kan erstatte dagens regelverk uten at det foretas realitetsendringer.
2. Forslag til forskrift og retningslinjer legges fram for behandling i Arbeidsutvalget og Omsetningsrådet.

Omsetningsrådets regelverk

Bakgrunn

En prosjektgruppe bestående av representanter fra SLF og LMD avga i våren 2007 en rapport "Gjennomgang – regelverk under Omsetningsrådet" som følger vedlagt. Basert på denne rapporten fremmes nærværende innstilling.

Hovedproblemstillingen ble i rapporten angitt slik:

Er bestemmelsene som pr i dag finnes i forskriftene som Omsetningsrådet (herunder Omsetningsrådets arbeidsutvalg) har vedtatt, av en slik karakter at de bør forbli i forskrifts form?

I vurderingen av hovedproblemstillingen ble følgende spørsmål drøftet:

- Er Omsetningsrådets forskrifter å anse som forskrifter i henhold til forvaltningsloven?
- Hvilken myndighet har Omsetningsrådet etter omsetningsloven og hvilke konsekvenser får ulike regelverksutforminger for rådets myndighet?
- Hvilke konsekvenser har valg av regelverksutforming ved eventuell domstolsprøving?
- Hvilke konsekvenser får det dersom Omsetningsrådets forskrifter endrer form til retningslinjer?

Omsetningsloven

I medhold av lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror (omsetningsloven), kan Kongen pålegge produsentene en avgift ved omsetningen av jordbruksvarer til finansiering av tiltak for å fremme omsetningen av slike varer. Omsetningsrådets oppgave er å fremme lovens formål. Omsetningsrådet har delegert en del oppgaver til Omsetningsrådets arbeidsutvalg.

Gjennom jordbruksavtalen og den påfølgende behandlingen av den i Stortinget, er avtalepartene i jordbruksoppgjøret med på å legge føringer for markedsreguleringen og Omsetningsrådets virksomhet.

Omsetningsrådets regelverk

Omsetningsrådets vedtak 2001 gikk ut på å omgjøre store deler av det eksisterende regelverket som da var formulert som generelle bestemmelser og retningslinjer, til forskrifter. Dette var bl a begrunnet i ønsket om forenkling og systematisering. Omgjøring til forskrifter åpnet også for registrering i Lovdata og publisering i Norsk Lovtidend, noe som førte til en ønsket åpenhet og lettere tilgjengelighet for brukerne.

Det har skjedd en omfattende utvikling innen IKT siden 2001, og nå kan tilgjengelighets- og informasjonshensyn ivaretas på en fullgod måte uavhengig av hvilken form man velger, enten det gjelder forskrift eller retningslinjer. Regelverket ligger nå på SLFs hjemmeside og det blir derved like tilgjengelig for brukerne som ved registrering på Lovdata. Dessuten kan det utarbeides en mer målrettet systematikk på SLFs hjemmeside enn tilfellet er på Lovdata hvor det til dels er nødvendig med noe søkeerfaring for å finne frem til de relevante bestemmelsene.

Omsetningsrådets regelverk kan rubriseres i følgende kategorier:

- 1 Bevilgningsbestemmelser.
- 2 Bestemmelser om mottakplikt, forsyningsplikt, informasjonsplikt.
- 3 Søknads- og saksbehandlingsprosedyrer.
- 4 Ansvarsfordeling internt i Omsetningsrådet (delegering til arbeidsutvalg mv.)

1. Bevilgningsbestemmelser

Omsetningsrådets myndighet er forankret i lov. Det er derfor tilstrekkelig at den nærmere reguleringen av bevilgningsmyndigheten er vedtatt i retningslinjer. Dersom slike bestemmelser vedtas i forskrifts form, vil dette bidra til å begrense Omsetningsrådets kompetanse fordi det i så fall må en forskriftsendring til dersom rådet ønsker å støtte et tiltak som ikke er dekket av forskriften. Det er tungvint og tidkrevende å endre en forskrift. Mange av rådets vedtak bør fattes innen kort tid for å få ønsket effekt. Dersom man har angitt tiltak mv i retningslinjer, kan de lettere justeres ved behov etter ordinær saksbehandling i arbeidsutvalget og Omsetningsrådet.

Det presiseres imidlertid at det er ønskelig med retningslinjer for rådets virksomhet, både av hensyn til rådets egen saksbehandling og av hensyn til aktørene, men det er verken nødvendig eller ønskelig at disse vedtas i forskrifts form.

2. Bestemmelser om mottakplikt, forsyningsplikt, informasjonsplikt

Disse bestemmelsene er hjemlet i rammeforskriften og gir rettigheter og pålegger plikter for enkeltindivider (markedsregulator og andre berørte aktører). Det er et prinsipp innen forvaltningsretten at man ikke kan pålegge enkeltindivider plikter eller særlige rettigheter uten at det har en klar forankring i lov eller bestemmelser gitt i medhold av lov. Dette kravet antas å være tilstrekkelig oppfylt selv om forskriftene om markedsreguleringen i sin helhet ble omgjort til retningslinjer, siden hovedlinjene er hjemlet i rammeforskriften. For klarhetens skyld anbefales likevel at de mest sentrale bestemmelsene på dette feltet opprettholdes i forskrifts form.

3. Søknads- og saksbehandlingsprosedyrer

Dette er rene saksbehandlingsregler knyttet til de konkrete ordningene. Det dreier seg ikke om regler som gir noen enkeltindivider særlige rettigheter eller plikter. Det er ikke lenger noe som taler for at disse bør ha forskrifts form. Reglene vil være lett tilgjengelige på SLFs hjemmesider og som retningslinjer vil de være lettere å justere gjennom vanlig saksbehandling i arbeidsutvalget og Omsetningsrådet.

4. Ansvarsfordeling internt i Omsetningsrådet

Dette er interne delegasjonsbestemmelser som det ikke er nødvendig å vedta i forskrifts form idet også de er klart hjemlet i omsetningsloven, og de gir heller ikke noen aktører særlige rettigheter eller plikter.

Er Omsetningsrådets forskrifter å anse som forskrifter i henhold til forvaltningsloven?

Lov 10 februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) inneholder regler om saksbehandling for offentlige organer. Lovens § 2 lyder: "I denne lov menes med.. c) forskrift, et vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer." I kapittel VII har loven særskilte saksbehandlingsregler som gjelder vedtagelse av forskrifter, om utredningsplikt, høring, formkrav mv. Forvaltningslovens regler er kun saksbehandlingsregler. Loven inneholder ikke noe påbud om at vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller ubestemt krets skal utformes som forskrift, kun at dersom det gjøres, må saksbehandlingsreglene følges om ikke annet er bestemt.

Loven gir prosessuelle regler, mens den materielle forvaltningsretten finnes i spesiallovgivningen og i ulovfestede regler om forvaltningens skjønns- og regelbruk. Lovens definisjon av enkeltvedtak og forskrift henspiller seg til partsrettigheter og klageadgang under saksbehandlingen og som er vidt forskjellige i de to kategoriene. Dette har betydning for veiledningsplikten, retten til å få forhåndsvarsel, retten til innsyn og utlån av dokumenter, til å få begrunnelse, underretning om vedtak og klageadgang.

Forvaltningsloven er ikke den eneste loven som gir regler for saksbehandlingen i forvaltningssaker. Den er en generell lov som gjelder hvor det ikke er gitt særskilte lovregler.

Omsetningsrådet er å anse som et forvaltningsorgan med en frittstående stilling hjemlet i omsetningsloven. Forvaltningslovens saksbehandlingsregler kommer til anvendelse der omsetningsloven eller bestemmelser gitt med hjemmel i omsetningsloven ikke har egne regler.

I forvaltningsretten er det et grunnleggende prinsipp at forvaltningen må ha hjemmel for de vedtak som fattes, også kalt legalitetsprinsippet eller kravet til at forvaltningen bygger sin virksomhet på loven. Forvaltningens kompetanse behøver ikke være uttrykt direkte i lov, og mange lover gir fullmakt til forvaltningen til å gi utfyllende bestemmelser. Kravet til lovbasert kompetanse er oppfylt dersom bestemmelsen er utformet med direkte hjemmel i lov eller i regelverk gitt i medhold av lov. Poenget er at kompetansekjeden skal kunne følges tilbake til en lov.

Det fattes årlig mange vedtak i forvaltningen som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer i vanlig vedtaks form (ikke forskrift). Et sentralt eksempel er det årlige skattevedtaket. Så lenge vedtaket er fattet med hjemmel i lov eller bestemmelse gitt i medhold av lov, er kravet til legalitet oppfylt.

Det er derved uten betydning om Omsetningsrådets forskrifter dekkes av forvaltningslovens definisjon av forskrift. Så lenge bestemmelsene er hjemlet i loven, er det i denne sammenheng uten betydning om de vedtas i forskrifts form eller som retningslinjer.

Hvilken myndighet har Omsetningsrådet etter omsetningsloven?

I Ot prp nr 30 (1990-1991) om endring i lov av 10. juli 1936 nr 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror heter det følgende: "Omsetningsrådet har ei uavhengig stilling i høve til departementet." Rådet står ikke i noe generelt underordningsforhold til departementet, og det er gitt selvstendig status etter omsetningsloven § 11.

I medhold av omsetningsloven har Omsetningsrådet myndighet til å utvikle og administrere sektorens markedsregulering, finansiert gjennom en felles pålagt omsetningsavgift. Forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (rammeforskriften) fastsetter nærmere rammer for Omsetningsrådets myndighet.

Omsetningsloven § 11 første ledd lyder "Dei pengane som kjem inn etter § 5 og § 5a går til eit serskild fond for kvar avgift og kan berre nyttast etter vedtak av Omsetningsrådet til å fremja umsetnaden av vedkommande varor. Pengane vert styrde av rådet." Dette må forstås dit hen at Omsetningsrådet også har myndighet til å fastsette bestemmelser tilknyttet denne oppgaven. Departementet kan i medhold av § 14 gi nærmere "fyresegner til gjennomføring" av loven. En antitetisk tolkning av dette tilsier at Omsetningsrådet har myndighet til å fastsette bestemmelser på de felt departementet ikke har regulert.

Hvilke konsekvenser har valg av regelverksutforming ved eventuell domstolsprøving?

Om regler blir gitt i form av retningslinjer eller forskrifter har ikke betydning sett i lys av eventuelle rettssaker. Legalitetsprinsippet i norsk rett stiller her kun krav til at regelen har klar forankring i lov.

Det vises her til saken som gjaldt krav overfor Gartnerhallen om tilbakebetaling av ikke avskrevet tilskudd gitt til reguleringsanlegg. Retten måtte ta stilling til tilbakesøkningskravets hjemmel, altså om det var forankret i lov eller bestemmelse gitt i medhold av lov. Retten kom til at det var uten betydning om de nærmere bestemmelsene var å anse som forskrift eller retningslinjer, så lenge hjemmelsrekkefølgen var klar. Retten la til grunn at tilbakesøkningskravet dels var hjemlet i lov og dels i retningslinjer som var utformet med hjemmel i lov, og da var kravet legalt.

Om man benytter betegnelsen "instruks", "retningslinjer" eller "rundskriv" har ingen juridisk betydning. Betegnelsene instruks og rundskriv er likevel mest vanlig i bruk internt i forvaltningen. Interne instruks mv er i utgangspunktet ikke ment å gi rettigheter til borgerne, men de danner grunnlaget for en mer eller mindre fast og entydig forvaltningspraksis som igjen kan gi rettigheter til enkeltindivider i den grad de har betydning for utformingen av vedtak. Dette følger av legalitetskravet, kravet om likebehandling innen forvaltningen.

Retningslinjer som regulerer borgernes rettigheter og plikter vil bli tillagt like stor vekt som om de var utformet som forskrift forutsatt at hjemmelsrekkefølgen er klar. Enkeltindivid vil derfor kunne påberope seg slike retningslinjer ved en eventuell rettssak, jf premissene i dommen vedrørende Gartnerhall-saken hvor retten tok

stilling til at hjemmelsrekkefølgen var klar, og at det da var uten betydning om man reelt hadde for seg en forskrift eller retningslinje.

Hvilke konsekvenser får det dersom Omsetningsrådets forskrifter endrer form til retningslinjer?

Dersom Omsetningsrådets forskrifter oppheves som forskrifter og vedtas som retningslinjer, vil det ikke få noen konsekvens rent rettslig. De vil fremdeles være hjemlet i omsetningsloven og rammeforskriften. Aktørene vil ha samme rettigheter og plikter i forhold til retningslinjene som de har til dagens forskrifter. Ved domstolsbehandling vil retningslinjene kunne bli påberopt på samme måte som dagens forskrifter.

Saksbehandlingen for Omsetningsrådet og forvaltningen vil imidlertid bli vesentlig lettere.

I Justisdepartementets "Lovteknikk og lovforberedelse", veiledning om lov og forskriftsarbeid, heter det i forordet "Det forutsettes i samsvar med utredningsinstruksen at departementene og underliggende organer og utredningsutvalg legger rådene i veiledningen til grunn ved utarbeiding av forslag til nye lover og forskrifter." Også forvaltningsloven kapittel VII har regler om forskriftsutforming, utredning, forhåndsvarsling mv. Utgangspunktet er at forskrifter skal utformes på tilsvarende måte som lover. Regler som gjelder samme forhold bør samles i en forskrift.

Det er med andre ord strenge, formelle krav til saksforberedelse hva gjelder forskriftsutforming. Den lange høringsfristen gjør også at endringer tar tid. Hensett til at mange av Omsetningsrådets vedtak bør fattes innen korte tidsrammer, er dette i seg selv uheldig.

Videre inneholder dagens forskrifter detaljreguleringer som det erfaringsmessig er nødvendig å endre på mer eller mindre regelmessig basis. Dette medfører hyppige forskriftsendringer med den økte arbeidsbelastning som de formelle saksbehandlingsreglene ved forskriftsvedtagelse medfører.

Dersom det vesentligste av forskriftene endres til retningslinjer, vil dette føre til at Omsetningsrådet og arbeidsutvalget vil få en mer fleksibel arbeidshverdag. Eventuelle endringer i retningslinjene vil da være underlagt de ordinære saksbehandlingsreglene som gjelder rådets saksbehandling for øvrig, slik at saksdokumenter sendes ut i god tid forut for møtene og undergis vanlig behandling.

Ved endring av retningslinjer er det ikke nødvendig å ta opp til behandling større del av retningslinjen enn det punkt som foreslås endret, og om endring blir vedtatt, inntas endringen straks i vedkommende dokument som også publiseres på SLF sine hjemmesider.

Forenkling av det offentlige regelverket generelt har stått på dagsorden de senere årene. Tatt i betraktning at mange av bestemmelsene i Omsetningsrådets forskrifter ikke er av en slik karakter at de bør ha forskrifts form, synes det å være desto større

grunn til å oppheve dem og i størst mulig grad å samle henholdsvis de bestemmelsene som bør ha forskrifts form og de som bør gis i form av retningslinjer.

Rettsikkerhetsbetraktninger

Sett i lys av at det årlig bevilges flere hundre millioner kroner over omsetningsavgiften til ulike reguleringstiltak, er kravet til et korrekt og forutsigbart regelverk strengt.

Det er ingen grunn til å anta at det vil gjøre noen forskjell ved en eventuell domstolsbehandling om bestemmelsen vedtas som forskrift eller retningslinje. En forskrift så vel som en retningslinje må ha hjemmel i lov. Er hjemmelsrekken klar, er saken grei, jf premissene i Gartnerhall-saken.

Det påpekes at en forskrift skal utformes på tilsvarende måte som lov. Det er få av Omsetningsrådets forskrifter i dag som svarer til det kravet idet de går ned på et detaljnivå man ikke ser i lovtekster.

Partssammensetningen i Omsetningsrådet ivaretar hensynet til forhåndsvarsling med anledning for berørte aktører til å uttale seg. Hensynet til at saken skal bli tilstrekkelig opplyst og utredet ivaretas på samme måte ved at berørte aktører har stemmerett i rådet. Dersom beslutningsorganet ikke er tilfreds med den utredningen som er foretatt, står muligheten på vanlig måte åpen til f eks å utsette saken i påvente av ytterligere utredning.

For rådet vil det på denne måten bli enklere enn i dag å vedta tiltak som ikke positivt er regulert. Departementets (og Kongens) rett til å gripe inn etter § 11 er uavhengig av om rådets beslutninger er hjemlet i forskrift eller retningslinje.

Konklusjon og anbefaling

Det foreslås etter dette at det utarbeides en forskrift som særlig gjelder de sentrale bestemmelsene om markedsregulators forsyningsplikt, mottaksplikt og informasjonsplikt.

Omsetningsrådets øvrige forskrifter foreslås vurdert samlet i en retningslinje som inneholder felles bestemmelser og en retningslinje med de mer detaljerte bestemmelser om særlige reguleringstiltak for hver sektor.

Denne endringen kan gjøres uten at det foretas noen realitetsendringer.

Vedtagelsen av forskrift og retningslinjer bør for sammenhengens skyld skje samtidig og på samme tid som de gamle forskriftene oppheves.

Dersom Omsetningsrådet går inn for forslaget, vil SLF ta sikte på å kunne fremme forslag til forskrift og retningslinjer før årsskiftet slik at ikrafttredden kan bli 01.01.08. Ny forskrift og retningslinjer bør for ordens skyld sendes på høring til berørte parter, dog med kortere frist enn normalt i det forslaget ikke medfører noen realitetsendringer og dermed ikke endrer partenes rettigheter og plikter.

Sak nr.: 17	Sektor: Melk	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Søknad om dekning av kostnader til prosjekt	Saks nr. (DL): 200704270- /514.12

Beskrivelse: Spørreundersøkelse angående oppfylingsgrad av melkekvotene i inneværende avtaleår. Statistikk fra leveranseregisteret viser at melkeprodusentene ikke oppfyller sine melkekvoter.

Hjemmel: Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter (forskrift av 1996-11-28 nr. 1478) § 1 og § 4.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Tine gis tilskudd med inntil kr 200.000 til gjennomføring av prosjektet "Hvor ble det av melka".](#)

Søknad om dekning av kostnader til prosjekt

Tine BA har søkt om dekning av kostnader til gjennomføring av prosjekt "Hvor ble det av melka". Bakgrunnen for prosjektet er at innveilingen av melk hittil i år er vesentlig lavere enn forventet. Tine ønsker å gjøre en undersøkelse for å få mer kunnskap om årsaken til dette. Hittil i år er økningen på 8,6 mill liter (1 %) fra i fjor, og dette er 7,1 mill liter lavere enn det. Prognoseutvalget hadde beregnet etter de justeringer som ble gjort i Jordbruksavtalen med økt kvote for økologisk og fritak for overproduksjonsavgift for leveranser 2 % over kvote.

Når Tine får sviktende mottak i forhold til prognoser, vil Tine Råvare kunne få problemer med å være leveringsdyktig i henhold til forsyningsplikten, noe som kan få konsekvenser både på det innenlandske markedet og i forhold til inngåtte eksportavtaler.

Tine har inngått en intensjonsavtale med Landbrukets Utredningskontor med sikte på å gjennomføre en undersøkelse rettet mot rådgivningsapparatet som arbeider tett opp mot produsentene. Resultatet av undersøkelsen forventes å foreligge medio oktober, og man ønsker da så raskt som mulig å iverksette målrettede tiltak. Tine anfører at kunnskapen fra undersøkelsen vil være et viktig bidrag for å kunne realisere målsettingen om markedsbalanse.

Forskrift om markedsregulering av norskprodusert melk og melkeprodukter (forskrift av 1996-11-28 nr. 1478) hvor det i § 4 om reguleringstiltak som kan finansieres over omsetningsavgiften i melkesektoren i fjerde siste ledd heter:

"Andre tiltak kan iverksettes etter forhåndsgodkjennelse av Omsetningsrådets arbeidsutvalg i hvert enkelte tilfelle."

I forskriftens § 1 bestemmes at formålet med forskriften er å bidra til at markedsreguleringen av melk og melkeprodukter gjennomføres på en mest mulig effektiv og konkurransenøytral måte.

Tiltaket

I § 4 tar de tiltak som positivt er nevnt i punktene 1-11 sikte på å regulere bort overskuddsproduksjon.

Den situasjonen Tine viser til er den motsatte: et underskudd i leveranse av rå melk fra produsentene. Det må anses å være i tråd med forskriftens formål at både overskudd og underskudd skal kunne reguleres.

Det vises til forskrift om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet (1991-09-25 nr. 1018) hvor det i § 2 punkt 2 gis hjemmel for faglig opplysningsvirksomhet overfor produsent. Et tiltak som der er nevnt er "informasjon om markedsforhold". Den undersøkelsen Tine ønsker å iverksette må antas å ha som siktemål å innhente underlag for videre fremstøt/informasjon overfor produsentene. Dette støtter opp under vurderingen av at et tiltak som Tine her søker om skal kunne finansieres over omsetningsavgiften.

Prognoseutvalgets beregninger er gjort på bakgrunn av staten og partenes enighet i Jordbruksavtalen 07/08 om en økning av produksjonsvolumet. Prognoseutvalgets beregninger og de produksjonsregulerende tiltakene partene i jordbruksoppgjøret ble enige om, utgjør et viktig grunnlag for den målpris man ble enige om og som ligger til grunn for reguleringen på melkesektoren.

Av tabellen i søknadsbrevet fremgår at situasjonen med underskudd på innveid melk også gjelder Q-meieriene som faktisk har større nedgang enn Tine. Q-meieriene er imidlertid likevel sikret tilførsel som følge av Tines forsyningsplikt. Dersom situasjonen fortsetter, vil Tine måtte kutte på levering til melkeanvendelser i tråd med PU-ordningens prioriteringer.

I en slik underskuddssituasjon bør reguleringskostnadene reduseres betraktelig, og dette må vises i regnskapet for markedsreguleringen.

Konkurransenøytralitet

Forutsatt at situasjonen med levering av mindre rå melk enn forventet gjelder generelt og forutsatt at en undersøkelse av hvorfor det er en leveransesvikt i forhold til forventet vil komme alle aktører til gode, må tiltaket anses å være konkurransenøytralt slik at det ut fra konkurransemessige hensyn ikke skulle være noe til hinder for at prosjektet kan finansieres i medhold av markedsreguleringsforskriften.

Problemet er at produsentene ikke reagerer som forventet på de produksjonsregulerende tiltak som er vedtatt, og at dette får konsekvenser for alle meierier som mottar melk fra produsenter og i neste omgang også for øvrige meieriselskap som konsekvens av markedsregulators forventede leveringsproblemer.

Tine påpeker at samtlige aktører må antas å ha nytte av nevnte undersøkelse og videre at de aktører som ønsker det vil få tilgang til rapporten. SLF vurderer derfor tiltaket for å være konkurransenøytralt.

Jordbruksavtalen

I "Hovedavtalen for jordbruket" som er inngått mellom Staten på den ene siden og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag på den andre siden, heter det i § 4-2:

Organisasjonene er ansvarlige for iverksettelse av tiltak i samsvar med jordbruksavtale, i tilfelle slik denne er godkjent av Stortinget.

Blir det inngått jordbruksavtale med en organisasjon, jf § 1-4, har også den andre organisasjonen ansvar for gjennomføringen av avtalen, i tilfelle på grunnlag av Stortingets behandling av saken.

Organisasjonene er ansvarlige for at også andre organisasjoner innen jordbruket gjennomfører tiltak etter jordbruksavtale.

Tine må i denne sammenheng anses som representant for organisasjoner som er part i jordbruksavtalen og Tine har således i henhold til ovennevnte bestemmelse en plikt til å bidra til at jordbruksavtalen blir gjennomført etter sine intensjoner. Det må derfor være naturlig at tiltak for å etterleve denne plikten finansieres gjennom Omsetningsrådet.

Konklusjon

SLF vurderer det slik at prosjektet "Hvor ble det av melka" bør gis støtte med inntil kr. 200.000 med hjemmel i markedsreguleringsforskriften.

Sak nr.: 18	Sektor: Korn	Beslutningsnivå: AU
Behandling: <i>AU: 24.09.2007</i>	Tittel: Avsetningstiltak for korn kornåret 2007/ 2008. Prinsipper for beregning av kostnader	Saks nr. (DL): 200604300- /513.00

Beskrivelse: Norske Felleskjøp har i invitasjon til aktørene i kornbransjen om å gi tilbud om omdisponering av mathvete til fôr i sesongen 2007/2008, lagt fram forslag til prinsipper for beregning av kostnader for avsetningstiltak for regulering av kornoverskuddet fra kornåret 2007/2008.

Hjemmel: Forskrift 21.06.2002 nr. 772 om markedsregulering av norskprodusert korn og oljefrø, §§ 3, 5, 6 og 12.

Møtebehandling i AU: Enstemmig vedtak.

Vedtak: [Saken tas til orientering.](#)

Avsetningstiltak for korn kornåret 2007/2008 - Prinsipper for beregning av kostnader

I brev av 07.09.2007 sender NFK invitasjon til kornkjøperne til å gi tilbud om nedskrivning av deler av et overskudd av mathvete til fôr i sesongen 2007/2008. Av brevet framgår prinsippene som NFK vil benytte ved beregning av kostnadene ved avsetningstiltaket.

Arbeidsutvalget skal etter at avsetningstiltaket er gjennomført, bevilge tilskuddet til prisreduksjonen og ev. ekstrakostnader i forbindelse med tiltaket. Siden prinsippene som NFK har lagt til grunn for beregning av kostnadene til avsetningstiltaket avviker fra prinsippene som er benyttet tidligere, legges saken frem for Arbeidsutvalget til orientering.

Av forskriften går det fram at markedsregulator har ansvaret for å gjennomføre markedsregulering slik at kostnadene blir lavest mulig.

I brevet presiserer NFK at prisutviklingen på korn på verdensmarkedet gjør at det har oppstått alternative markeder for den norske mathveten. Kommersiell omsetning av norsk mathvete kan bli aktuelt til både fiskefôr og eksport. Skjer dette, kan resultatet bli at det ikke blir behov for regulering i det norske markedet. NFK presiserer videre at det er vanskelig å forutsette hvordan prisutviklingen vil bli. Omsetning av matkorn utenfor det norske landbaserte husdyrholdet, vil gi grunnlag for økte importkvoter. NFK forventer imidlertid prisfall, men at det kan være vanskelig å vite når det vil inntruffe. Ved omdisponering nå, mener NFK at det vil være relevant å vurdere nødvendig priskompensasjon som differensen mellom norsk matkornpris og prisen på alternative fôrvarer. Siden verdensmarkedets pris er høy, mener NFK at omdisponering nå bør kunne skje med mindre behov for kompensasjon enn i tidligere sesonger. NFK legger derfor de nevnte prinsipper til grunn ved vurdering av de innkomne tilbudene om omdisponering av mathvete.

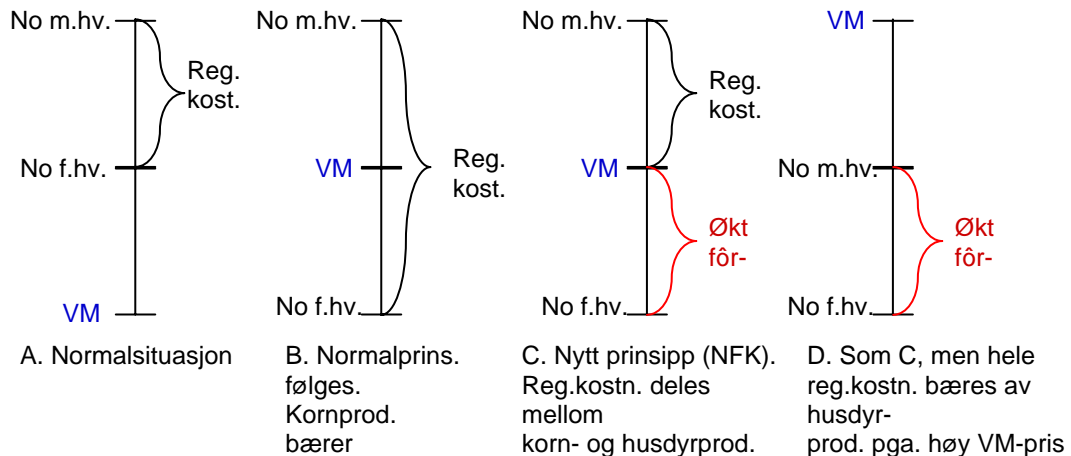
SLFs vurderinger

Markedsregulator ønsker å åpne en anbudskonkurransen for nedskrivning av 6 000 tonn mathvete til fôr, som hjemlet i reguleringsforskriften. Det er i alt prognosert et overskudd på 37 000 tonn mathvete. Tidligere er kostnaden blitt avledet av differansen mellom prisen på norsk mathvete og norsk fôrhvete. Tiltaket har vært gjennomført på denne måten i flere år. Arbeidsutvalget bevilger endelig beløp.

Prisene på korn på verdensmarkedet (VM-prisene) har i den senere tiden steget betydelig. Prisene er for tiden høyere enn de norske engrosprisene (og også delvis høyere enn målprisene) og tollsatsene er satt lik null for alle arter. NFK vil legge prisen på alternative fôrvarer til grunn for de tilbudene de ber om, mens de tidligere har tatt utgangspunkt i norsk fôrhvetepris. I bransjeforum fredag 14. september 2007 kom det fra at det var differensen mellom gjeldende VM-pris for hvete og norsk mathvetepris som var tenkt som grunnlag for prisingen av reguleringstiltaket. En slik beregningsmåte vil med dagens marked gi lavere reguleringskostnader enn tradisjonell beregningsmåte (differensen mellom norsk mat- og fôrhvetepris). Ved en slik beregningsmodell beregnes kostnadene som om kornet skulle eksporteres, selv

om det ikke skjer eksport. Det anvendes ett mulig reguleringstiltak (eksport/salg til fiskefôr) som prisgrunnlag for et annet tiltak (prisreduksjon på norsk mathvete til husdyrfôr innenlands).

Figuren viser utslagene på reguleringskostnader og kraftfôrpris ved aktuelle priser på norsk mathvete (No m.hv.) og norsk fôrhvete (No f.hv.) med varierende VM-pris:

- Alt A: "Normalsituasjonen". VM-pris ligger under norsk hvetepris. Slik har forholdene vært i tidligere år. Reguleringskostnadene har bestått i differansen mellom norsk mathvete- og fôrhvetepris. Kornprodusentene belastes hele reguleringskostnadene gjennom omsetningsavgiften (tradisjonell beregningsmåte).
- Alt B: VM-pris ligger mellom norsk mathvete- og fôrhvetepris. For øvrig samme resonnerment som i A.
- Alt C: VM-pris ligger mellom norsk mathvete- og fôrhvetepris. Reguleringskostnadene beregnes som differansen mellom norsk mathvetepris og VM-pris. Differansen blir belastet kornprodusentene over omsetningsavgiften. Resten av kostnaden, prisnedskrivning ned til norsk fôrhvetepris blir belastet kraftfôrprisen (husdyrprodusentene). (NFKs forslag).
- Alt D: VM-pris ligger over norsk mathvetepris. Det blir ikke behov for midler fra omsetningsavgiften. Hele reguleringskostnaden belastes kraftfôrprisen (husdyrprodusentene). (NFKs forslag).

Ved alternativ C og D vil kraftfôrprisen øke. Ved alt. C flyttes reguleringskostnadene delvis fra kornprodusentene til husdyrprodusentene. Ved alt. D flyttes reguleringskostnadene i sin helhet fra kornprodusentene til husdyrprodusentene.

Som et eksempel kan situasjonen tallfestes som følger: Per dato er VM-pris inn på anlegg i Stavanger ("basissted" for norsk engrospris for korn) 2,35 kr/kg. Dette er en tysk B-hvete, som kan sammenliknes med den klasse 4 mathveten som ønskes regulert. Klasse 4 hveten har en norsk pris nær målpris, dvs. 2,15 kr/kg. Med fratrekke for prisnedskrivning (0,318 kr/kg) og tillegg for kostnader fra målprisanlegg til

Stavanger (0,10 kr/kg), blir sammenliknbar norsk engrospris 1,93 kr/kg. Det gir en prisdifferanse på 0,42 kr/kg mellom importert og norsk mathvete. Tilsvarende er engrospris i Stavanger for norsk fôrhvete ca 1,64 kr/kg, dvs. en prisdifferanse i forhold til norsk mathvete på 0,29 kr/kg. Hadde situasjonen vært som tidligere år hadde prisdifferansen på 0,29 kr/kg (pluss ev. andre ekstrakostnader) blitt lagt til grunn for vurdering av tilbudene. I dagens situasjon blir det ingen reguleringskostnader for kornsektoren (NFKs modell), men en prisøkning fra 0,29 kr/kg til 0,71 kr/kg for hveten i kraftfôret, avhengig av bl.a. fordeling av den norske hveten i markedet og konkurranseforholdene. Med NFKs modell vil det neppe være behov for å iverksette noe reguleringstiltak, siden norsk mathvete har en lavere pris enn importert hvete til fôr og burde være en preferert vare for kraftfôrindustrien gitt foreslåtte betingelser.

SLF har også vurdert muligheten av om noen aktører skal finne det interessant å eksportere mathveten eller selge den til fiskefôrindustrien, noe som ville vært uheldig for husdyrprodusenten i en situasjon med underdekning for av fôrkorn. Prismessig vil varen få en ulempe ved eksport, siden prisnedskrivningstilskuddet (0,318 kr/kg) vil bli krevd tilbakebetalt. SLFs vurdering er derfor at så lenge det er et internt marked vil varen i hovedsak bli omsettes der.

Situasjonen med høyere verdensmarkedspriser for både korn og proteinråvarer enn for egenproduserte varer vil trolig også medføre at forbruket av norsk korn kan økes noe både i matmel- og kraftfôrindustrien. Hvor mye avhenger av kvalitetskravene til varene.

Markedsreguleringen er et redskap for å ta ut målpris. Målprissystemet skal sikre stabile og forutsigbare priser både for industri og forbruker. Det er tette bånd mellom korn og kraftfôrpolitikken. Med dagens situasjon og med NFKs vurdering av reguleringskostnadene i kornsektoren, vil overskuddet av norsk mathvete og mangelen på norsk fôrhvete gi en prisøkning for de vareslag der hveten inngår, primært til fjørfe og svin.

Møtet var slutt kl. 12:00.